

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΣΑΡΛΣ ΝΤΙΚΕΝΣ

Όλιβερ Τουίστ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ένα από τα διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα μιας πόλης, που για πολλούς λόγους δε θα 'θελα να αναφέρω, ούτε και να της δώσω φανταστικό όνομα, είναι κι ένα ίδρυμα που βρίσκει κανείς σε όλες τις πόλεις, μικρές ή μεγάλες: το άσυλο των απόρων. Σ' αυτό το άσυλο μια μέρα γεννήθηκε το παιδί που έδωσε το όνομά του σ' αυτό το βιβλίο.

Αν και δεν υποστηρίζω καθόλου ότι το να γεννηθεί κανείς σ' ένα άσυλο είναι μια αξιοζήλευτη τύχη, για την περίπτωση του Όλιβερ αυτό ήταν σωτήριο. Βέβαια, δυσκολεύτηκε πολύ να συνηθίσει στο μηχανισμό της αναπνοής, που είναι τόσο απλός και συνάμα απαραίτητος για τη ζωή μας. Για κάμποση ώρα, ξαπλωμένος πάνω στο μάλλινο στρωματάκι του, βρισκόταν μεταξύ ζωής και θανάτου... Τώρα, αν τις στιγμές εκείνες τον περιτριγύριζαν προσεκτικές γιαγιάδες, θειάδες όλο αγωνία, έμπειρες

παραμάνες και σοφοί γιατροί, θα πέθαινε σίγουρα, δεν υπάρχει αμφιβολία. Καθώς όμως δίπλα του βρισκόταν μια γριά παραμάνα του ασύλου, μισομεθυσμένη από την πολλή μπύρα, καθώς και ο ενοριακός γιατρός, που κάτι τέτοιες ξαφνικές δουλειές τις έκανε με το ζόρι, ο Όλιβερ αντιμετώπισε τη φύση μονάχος του. Το αποτέλεσμα; Έπειτα από μερικές γοερές κραυγές, ο Όλιβερ ανάπνευσε, φταρνίστηκε, ειδοποιώντας έτσι το άσυλο για το καινούριο βάρος που έπεφτε στην ενορία. Είναι αλήθεια πως τέτοιες δυνατές φωνές δεν τις περίμενε κανείς από ένα αγόρι που μόλις είχε γεννηθεί και ίσα ίσα πριν από λίγο πάλευε με το θάνατο!

Καθώς ο Όλιβερ έδινε αυτό το πρώτο σημάδι της αναπνοής του, η μπαλωμένη κουβέρτα που σκέπαζε ακατάστατα το σιδερένιο κρεβάτι κουνήθηκε, μια νεαρή γυναίκα ύψωσε με κόπο το κεφάλι της αφήνοντας να φανεί το χλωμό της πρόσωπο και πρόφερε με δυσκολία αυτά τα λόγια:

– Αφήστε με να δω το παιδί μου κι ας πεθάνω!

Ο γιατρός καθόταν με το πρόσωπο γυρισμένο στη φωτιά, τρίβοντας πότε πότε τα χέρια του για να ζεσταθούν.

Μόλις η νεαρή γυναίκα μίλησε, σηκώθηκε, προχώρησε προς το προσκέφαλό της και είπε με αναπάντεχη καλοσύνη:

– Α, δεν πρέπει να μιλάς για θάνατο ακόμα!

– Ο Θεός να την ευλογεί! μπήκε στη μέση η παραμάννα. Ο Θεός να την ευλογεί, αλλά όταν φτάσει στα χρόνια μου και θα έχει κάνει δεκατρία παιδιά, όπως εγώ, και θα

της έχουν πεθάνει όλα εκτός από δύο, αλλιώς θα σκέφτεται. Ο Θεός να την ευλογεί! Αχ! Το τι είναι να είσαι μάνα, σκέψου το!

Όλα αυτά τα αισιόδοξα βέβαια και παρηγορητικά λόγια για μια νεαρή μητέρα δεν έφεραν αποτέλεσμα. Η άρρωστη κούνησε το κεφάλι της και άπλωσε τα χέρια της στο παιδί.

Ο γιατρός το απόθεσε στην αγκαλιά της. Αυτή κόλλησε τα χλωμά χείλη της με λαχτάρα στο μέτωπό του. Πέρασε τα δάχτυλά της πάνω στο πρόσωπό του, κοίταξε με βλέμμα παγωμένο γύρω της, αναρίγησε, έπεσε πίσω στο μαξιλάρι της και ξεψύχησε. Την έτριψαν στο στήθος, στα χέρια και στους κροτάφους. Αλλά το αίμα είχε σταματήσει για πάντα να κυλά στις φλέβες της.

– Τελείωσε, είπε ο γιατρός.

– Α, τη φτωχή, ώστε έτσι; είπε η παραμάνα μαζεύοντας την τάπα του μπουκαλιού, που της είχε πέσει στο μαξιλάρι καθώς έσκυβε να πάρει το μωρό. Την καημένη!

– Δεν είναι ανάγκη να με φωνάξετε αν κλαίει το παιδί, είπε ο γιατρός φορώντας τα γάντια του. Βέβαια θα είναι ανήσυχο, δώστε του όμως λίγο ζεστό.

Έβαλε το καπέλο του και, πηγαίνοντας προς την πόρτα, στάθηκε δίπλα στο κρεβάτι.

– Ήταν ωραία κοπέλα. Από πού ήρθε;

– Την έφεραν χτες το βράδυ, απάντησε η γριά. Τη βρήκαν πεσμένη στο δρόμο. Φαίνεται πως θα περπάτησε πολύ, γιατί τα παπούτσια της ήταν ξεχαρβαλωμένα. Κα- νέννας όμως δεν ξέρει από πού ήρθε, ούτε πού πήγαινε.

Ο γιατρός έσκυψε πάνω στο πτώμα της κοπέλας και ύψωσε το δεξί της χέρι.

— Η ίδια παλιά ιστορία, όπως βλέπω, είπε κουνώντας το κεφάλι του. Δε φοράει βέρα. Καληνύχτα!

Ο γιατρός πήγε για φαγητό και η παραμάνα άρχισε να φασκιώνει το μωρό.

Ο νεογέννητος Όλιβερ Τουίστ ήταν μια θαυμάσια απόδειξη για τη δύναμη που έχει το ρούχο! Τυλιγμένος στην κουβέρτα, που ως τότε ήταν το μοναδικό του ρούχο, δεν ξεχώριζε αν ήταν παιδί άρχοντα ή ζητιάνου. Θα ήταν δύσκολο και για τον πιο προσεκτικό παρατηρητή να τον τοποθετήσει στη σωστή κοινωνική θέση. Τώρα όμως, καθώς η γριά παραμάνα τον τύλιγε στα παλιά και κιτρινωμένα από την πολλή χρήση πανιά, έμπαινε στην αληθινή του θέση, γινόταν το παιδί μιας ενορίας, το ορφανό του ασύλου, το ταπεινό, πονεμένο και πεινασμένο παιδί, το προορισμένο για ξυλιές και κακομεταχείριση, που όλοι θα το περιφρονούσαν και που κανένας δε θα το συμπονούσε.

Ο Όλιβερ ξεφώνιζε με όλη του τη δύναμη. Αν μπορούσε να ξέρει πως ήταν ορφανός, αφημένος στις τρυφερές φροντίδες του προσωπικού και των επιτρόπων, σίγουρα θα φώναζε ακόμα πιο δυνατά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Τους επόμενους οχτώ με δέκα μήνες ο Όλιβερ τρεφόταν με ξένη τροφή. Η διεύθυνση του ασύλου ανακοίνωσε στην ενοριακή επιτροπή την άθλια κατάσταση του ορφανού. Η ενοριακή επιτροπή ζήτησε να μάθει από τη διεύθυνση του ασύλου αν υπήρχε εκεί καμιά γυναίκα που θα ήταν σε θέση να του προσφέρει το γάλα που χρειαζόταν. Η επιτροπή του ασύλου απάντησε ότι δεν υπήρχε. Μετά απ' αυτό, η ενοριακή επιτροπή αποφάσισε να στείλει τον Όλιβερ στην «έπαυλη», σ' ένα παράρτημα δηλαδή του ασύλου, κάπου τρία μίλια μακριά. Εκεί, είκοσι με τριάντα κακότυχα παιδιά κυλιούνταν στο χώμα όλη μέρα, χωρίς να ταλαιπωρούνται με πολύ φαϊ ή βαριά ρούχα, κάτω από τη μητρική επίβλεψη μιας μεσόκοπης γυναίκας.

Σαν έκλεισε τα εννιά του χρόνια, ο Όλιβερ Τουίστ ήταν ένα χλωμό, λεπτό αγόρι, κοντούτσικο και μικροκαμωμέ-

νο. Αλλά η φύση ή η καταγωγή του τον είχε προικίσει με ένα γερό μυαλό, που μπόρεσε μια χαρά να αναπτυχθεί, παρ' όλη τη φτωχή δίαιτα του ιδρύματος. Έτσι, έγινε εννιά χρόνων.

Είχε γενέθλια κι όμως βρισκόταν κλεισμένος στην καρβουναποθήκη μαζί με δυο άλλους νεαρούς, έπειτα από ένα γερό ξυλοφόρτωμα, γιατί είχαν το θράσος να υποστηρίξουν πως πεινούσαν.

Ξαφνικά, η κυρία Μαν, η καλή διευθύντρια του ασύλου, είδε τον κύριο Μπαμπλ, τον ενοριακό επίτροπο, να προσπαθεί να ανοίξει την εξώπορτά της.

– Θεέ και Κύριε! Εσείς είστε, κύριε Μπαμπλ; είπε η κυρία Μαν βγάζοντας το κεφάλι της από το παράθυρο, με φωνή που πρόδινε χαρούμενη έκπληξη. Συγχρόνως ψιθύρισε βιαστικά στη Σουζάνα, την υπηρέτρια, να βγάλει τον Όλιβερ και τους φίλους του από την αποθήκη και να τους πλύνει αμέσως.

– Κύριε Μπαμπλ, πόσο χαίρομαι που σας βλέπω, πόσο χαίρομαι!

Βέβαια, ο κύριος Μπαμπλ ήταν ένας χοντράνθρωπος ανίκανος να ανταποκριθεί σ' αυτό το ανοιχτόκαρδο κλωσόρισμα. Απεναντίας, έδωσε στην πορτούλα μια κλοτσιά και μπήκε μέσα.

– Ω, Θεέ μου! είπε η κυρία Μαν τρέχοντας προς το μέρος του, είχα κλειδώσει γι' αυτά τα αξιολάτρευτα παιδιά. Περάστε μέσα, κύριε, παρακαλώ, κύριε Μπαμπλ, περάστε μέσα!

Αυτή η όλο ευγένεια πρόσκληση θα είχε βέβαια μαλα-

κώσει την καρδιά και νεκροθάφτη ακόμα, δεν είχε όμως κανένα αποτέλεσμα στον επίτροπο.

— Νομίζετε, κυρία Μαν, ρώτησε ο κύριος Μπαμπλ κουνώντας το μαστούνι του, πως είναι πρόπον ν' αφήνετε τους υπαλλήλους της ενορίας να περιμένουν στην εξώπορτά σας, τη στιγμή που έρχονται για δουλειές της ενορίας σχετικά με τα ορφανά; Μήπως σας διαφεύγει, κυρία Μαν, το γεγονός ότι είστε μισθωτή υπάλληλος της ενορίας;

Ο κύριος Μπαμπλ είχε μεγάλη ιδέα για τη ρητορική του δεινότητα. Και ήταν ευχαριστημένος από την επίδειξη του. Χαλάρωσε λιγάκι.

— Λοιπόν, κυρία Μαν, πρόσθεσε με φωνή πιο ήρεμη, οδηγήστε με μέσα, γιατί έρχομαι για μια υπόθεση και πρέπει να σας μιλήσω.

Η κυρία Μαν έμπασε τον επίτροπο σ' ένα μικρό δωμάτιο, του έδειξε μια καρέκλα και τοποθέτησε με προσοχή το καπέλο και το μαστούνι του σ' ένα τραπεζάκι μπροστά του. Ο κύριος Μπαμπλ σκούπισε τον ιδρώτα από το μέτωπό του, έριξε μια ματιά στο καπέλο του και χαμογέλασε. Μάλιστα, χαμογέλασε! Βλέπετε, και οι επίτροποι είναι άνθρωποι και μερικές φορές χαμογελούν!

— Μη με παρεξηγήσετε γι' αυτό που θα πω, είτε η κυρία Μαν με μια γλυκύτητα που σκλάβωνε, περπατήσατε πολύ, αλλιώς δε θα σας το πρότεινα. Θα πιείτε κάτι, κύριε Μπαμπλ;

— Ούτε σταγόνα! είπε ο κύριος Μπαμπλ κουνώντας αρνητικά το δεξί του χέρι.

– Κι όμως, νομίζω πως θα πειείτε, επέμεινε η κυρία Μαν, η οποία είχε παρατηρήσει τον όχι και τόσο απόλυτο τόνο της φωνής του. Μια γουλίτσα με λίγο κρύο νερό κι ένα κομματάκι ζάχαρη.

Ο κύριος Μπαμπλ ξερόβηξε.

– Τι είναι; ρώτησε.

– Είμαι υποχρεωμένη να έχω λίγο απ' αυτό, για να ρίχνω στο ζεστό των παιδιών, όταν δεν αισθάνονται καλά, απάντησε η κυρία Μαν καθώς άνοιγε ένα ντουλάπι. Είναι τζιν, κύριε Μπαμπλ, δεν πρόκειται να σας απογοητεύσω.

– Δίνετε στα παιδιά ζεστά, κυρία Μαν; ρώτησε ο κύριος Μπαμπλ χωρίς να χάνει καμιά λεπτομέρεια από την προετοιμασία του ποτού.

– Α, ο Θεός να τα ευλογεί! Τους δίνω, κι ας μου κοστίζει πανάκριβα. Δεν μπορώ να τα βλέπω να υποφέρουν.

– Είστε μια ευγενική ψυχή, κυρία Μαν!

Τη στιγμή εκείνη, η διευθύντρια απόθεσε το ποτήρι μπροστά του.

– Με την πρώτη ευκαιρία θα το αναφέρω στην επιτροπή, συνέχισε ο κύριος Μπαμπλ και πήρε το ποτήρι στα χέρια του. Τους φέρεστε σαν αληθινή μητέρα. Πίνω ευχαρίστως στην υγεία σας, κυρία Μαν, είπε και το κατέβασε μονορούφι. Και τώρα στη δουλειά μας, είπε βγάζοντας ένα δερμάτινο σημειωματάριο. Ο Όλιβερ Τουίστ έγινε εννιά χρόνων σήμερα...

– Ο Θεός να τον ευλογεί, τον διέκοψε η κυρία Μαν, και με την άκρη της ποδιάς σκούπισε τα μάτια της.

– Και μολονότι προσφέραμε δέκα λίρες και μετά εί-

κοσι και παρ' όλες τις υπεράνθρωπες προσπάθειες της ενοριακής επιτροπής, δεν μπορέσαμε να ανακαλύψουμε ποιος ήταν ο πατέρας του ή η μητέρα του.

— Και πώς συμβαίνει να έχει όνομα; ρώτησε όλο έκπληξη η κυρία Μαν.

— Εγώ το βρήκα, είπε περήφανα ο κύριος Μπαμπλ.

— Εσείς, κύριε Μπαμπλ;

— Μάλιστα, εγώ, κυρία Μαν. Στα παιδιά αγνώστων γονέων δίνουμε ονόματα με αλφαβητική σειρά. Το τελευταίο ήταν Σ και το ονόμασα Σβαμπλ. Αυτό ήταν Τ και το ονόμασα Τουίστ. Το επόμενο θα είναι Υβέν και το άλλο Φίλκινς. Έχω έτοιμα ονόματα μέχρι το Ω. Μετά θ' αρχίσουμε πάλι από το Α.

— Είστε σοφός άνθρωπος, κύριε Μπαμπλ!

— Ποιος ξέρει; Μπορεί και να είμαι! είπε ο επίτροπος φανερά ικανοποιημένος από το κομπλιμέντο. Ο Όλιβερ είναι πολύ μεγάλος για να μένει εδώ. Η επιτροπή αποφάσισε να τον πάρει πίσω στο άσυλο. Γι' αυτό ήρθα. Θέλω να τον δω.

— Αμέσως, είπε η κυρία Μαν και βγήκε βιαστικά.

Λίγο αργότερα ξαναμπήκε οδηγώντας προστατευτικά τον Όλιβερ, ο οποίος στο μεταξύ είχε μισοπλυθεί από το κάρβουνο που του σκέπαζε τα χέρια και το πρόσωπο.

— Υποκλίσου στον κύριο, Όλιβερ!

Ο Όλιβερ έκανε μια υπόκλιση τόσο στον επίτροπο όσο και στο καπέλο του πάνω στο τραπέζι.

— Θέλεις να έρθεις μαζί μου, Όλιβερ; είπε ο κύριος Μπαμπλ.

Ο Όλιβερ ήταν έτοιμος να απαντήσει πως θα πήγαινε οπουδήποτε, αρκεί να έφευγε απ' αυτό το καταραμένο μέρος, αλλά κρατήθηκε μόλις είδε το απειλητικό ύφος της κυρίας Μαν πίσω από την καρέκλα του επιτρόπου. Η πλάτη του είχε νιώσει πολύ καλά τη χερούκλα της κυρίας Μαν.

— Δε θα έρθει και η κυρία μαζί; ρώτησε ο πιτσιρίκος.

— Όχι, αυτό δε γίνεται. Θα έρχεται όμως να σε βλέπει.

Αυτό δεν παρηγόρησε και πολύ το παιδί. Παρόλο όμως που ήταν παιδί ακόμα, είχε την εξυπνάδα να προσποιηθεί πως λυπόταν για το χωρισμό. Δεν ήταν δύσκολο γι' αυτόν να αναλυθεί σε δάκρυα. Εξάλλου πεινούσε και η πλάτη του πονούσε ακόμη από τις ξυλιές. Έτσι, ο Όλιβερ έκλαψε πολύ φυσικά. Η κυρία Μαν τον φίλησε χίλιες φορές και του έδωσε μία φέτα ψωμί με βούτυρο. Δεν ήταν ανάγκη να φαίνεται και πολύ πεινασμένος όταν θα έφτανε στο άσυλο...

Όλιβερ Τουίστ

Στο σκοτεινό περιβάλλον ενός επαρχιακού φτωχοκομείου γεννιέται ένα αγόρι, ο Όλιβερ Τουίστ. Η μητέρα του πεθαίνει στη γέννα και εκείνος μεγαλώνει στο φτωχοκομείο. Η απόγνωση θα τον αναγκάσει να ξεκινήσει με τα πόδια για το Λονδίνο. Εκεί θα μπλέξει με μια σπείρα κακοποιών, από την οποία θα προσπαθήσει να τον γλιτώσει ένας καλοκάγαδος άνθρωπος. Η τύχη όμως του επιφυλάσσει νέες δυσκολίες.

Η απaráμιλλη πένα του Τσαρλς Ντίκενς περιγράφει με γλαφυρή ζωντάνια τις απίστευτες περιπέτειες του μικρού Όλιβερ, στην προσπάθειά του να βγει από το σκοτάδι του υπόκοσμου στο φως και να αναζητήσει την ευτυχία ανάμεσα σε συγγενείς και φίλους.

www.minoas.gr

9 786180 229318
ISBN 978-618-02-2931-8

ΚΩΔ. 16682